

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 162/14
V Lucemburku dne 2. prosince 2014

Rozsudek ve spojených věcech C-148/13 až C-150/13
A, B, C v. Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

Soudní dvůr upřesňuje postup, jaký mohou vnitrostátní orgány uplatňovat při posuzování hodnověrnosti homosexuální orientace žadatelů o azyl

Směrnice 2004/83 stanoví minimální normy, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí, aby mohli žádat o postavení uprchlíka, a směrnice 2005/85 upravuje řízení o posuzování žádostí o azyl a přesná práva žadatelů¹.

A, B a C, státní příslušníci třetích zemí, podali v Nizozemsku žádosti o azyl, ve kterých se dovolávali obav před pronásledováním v zemích svého původu z důvodu své homosexuality. Příslušné orgány ale jejich žádosti zamítly z důvodu, že neprokázali svou sexuální orientaci.

Tito tři žadatelé podali proti uvedeným rozhodnutím odvolání. Raad van State (Státní rada, Nizozemsko) si klade otázku možných hranic, které stanoví unijní právo pro ověřování sexuální orientace žadatelů o azyl. Domnívá se totiž, že již samotné kladení otázek žadateli o azyl může do určité míry porušovat práva zaručená Listinou základních práv Evropské unie.

Soudní dvůr v úvodu svého dnešního rozsudku uvádí, že prohlášení žadatele o azyl týkající se jeho sexuální orientace jsou pouze výchozím bodem v procesu posuzování žádosti a mohou vyžadovat potvrzení.

Příslušné orgány musí při posuzování těchto prohlášení a důkazů předložených na podporu žádostí o azyl nicméně postupovat v souladu s unijním právem, a zejména se základními právy zaručenými Listinou, jako je právo na respektování lidské důstojnosti a právo na respektování soukromého a rodinného života.

Mimoto se toto posouzení musí provádět individuálně a musí při něm být zohledněny konkrétní postavení a osobní situace žadatele (včetně takových faktorů jako jsou původ, pohlaví a věk), aby bylo možno posoudit, zda by jednání, kterým žadatel byl nebo mohl být vystaven, mohla být považována za pronásledování nebo vážnou újmu.

V této souvislosti Soudní dvůr poskytuje následující vodítka pro postup hodnocení ze strany vnitrostátních orgánů.

Zprvce posouzení žádostí o azyl pouze na základě stereotypních představ spojených s homosexualitou neumožňuje orgánům zohlednit individuální a osobní situaci dotyčného žadatele. Neschopnost žadatele o azyl odpovědět na takové otázky tedy nemůže být sama o sobě dostatečným důvodem k závěru o nedůvěryhodnosti žadatele.

Zadruhé, ačkoli jsou vnitrostátní orgány oprávněny případně přistoupit k dotazování za účelem posouzení skutečností a okolností tvrzené sexuální orientace žadatele o azyl, podrobné

¹ Směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (Úř. věst. L 304, s. 12; Zvl. vyd. 19/07, s. 96, a oprava Úř. věst. L 270, s. 55), a směrnice Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka (Úř. věst. L 326, s. 13).

dotazování na sexuální praktiky žadatele je v rozporu se základními právy zaručenými Listinou, a zejména s právem na respektování soukromého a rodinného života.

Co se zatřetí týče možnosti, že vnitrostátní orgány budou souhlasit, jak někteří žadatelé o azyl navrhovali, s tím, že se zachovají homosexuálně, že se podrobí případným „vyšetřením“ za účelem zjištění jejich homosexuality nebo předložením takových důkazů, jako jsou videozáznamy jejich intimností, Soudní dvůr zdůrazňuje, že kromě toho, že takové informace nemají nutně důkazní hodnotu, mohou narušovat lidskou důstojnost, jejíž respektování je zaručeno Listinou. Povolit takový typ důkazu nebo s ním souhlasit by navíc podnítilo ostatní žadatele a *de facto* by to znamenalo povinnost předložit takový důkaz.

Začtvrté vzhledem k citlivé povaze otázek souvisejících s osobní sférou člověka, a zejména s jeho sexualitou, nelze učinit závěr o nedostatečné důvěryhodnosti na základě pouhé skutečnosti, že z důvodu neochoty odhalit intimní aspekty svého života žadatel o azyl nedeklaroval svoji homosexualitu hned od počátku.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106